

Jenni Kangas
Erityisasiantuntija

VN/9732/2026

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen korvauksen perusteista vuonna 2026

1 Pääasiallinen sisältö

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta ja korvauksen maksamisen muista perusteista ja menettelyistä. Asetuksessa määritetään korvaussummat vuodelle 2026.

2 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Asian tausta

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle, muille kuin yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille, valtion mielisairaaloille ja terveydenhuoltolain (1326/2010) 66 §:n 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä mainitulle palvelujen tuottajalle suoritetaan terveydenhuoltolain 59 ja 60 §:n mukaisesti valtion varoista korvausta kustannuksiin, jotka niille aiheutuvat lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta. Lisäksi korvausta suoritetaan yliopistoille lain 59 a §:n nojalla.

Asetuksenantovaltuudet

Terveydenhuoltolain 66 §:n 1 momentin nojalla lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta ja korvauksen maksamisen muista perusteista ja menettelyistä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

3 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä.

Asetus ei ole ollut tarkastettavana oikeusministeriön laintarkastusyksikössä, koska kyseessä on vuosittain toistuva korvauksen määrää koskeva asetus. Asetusehdotus on ollut käsiteltävänä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

4 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Nykytila

Terveydenhuoltolain 59 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueelle, jossa on yliopistollinen sairaala, ja HUS-yhtymälle korvataan valtion varoista kustannuksia, jotka aiheutuvat lääkärien ja hammaslääkärien perus- ja erikoistumiskoulutuksesta. Peruskoulutuksen korvaus lasketaan lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen lukumäärän keskiarvon perusteella. Erikoistumiskoulutuksen korvaus perustuu suoritettujen erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien koulutusten lukumäärään ja koulutuksesta määrättyyn korvaukseen.

Terveydenhuoltolain 59 §:n 2 momentin mukaan suoritettujen koulutusten lukumäärään perustuvaa koulutuskorvausta ei kuitenkaan suoriteta terveydenhuollon erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta eikä liikuntalääketieteeseen, työterveyshuollon ja yleislääketieteen erikoislääkärien koulutuksesta. Jos tällaista koulutusta annetaan yliopistollisessa sairaalassa, sitä

Jenni Kangas
Erityisasiantuntija

VN/9732/2026

ylläpitävälle hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle suoritetaan valtion varoista korvausta koulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin toteutuneiden koulutuskuukausien määrän perusteella.

Terveydenhuoltolain 59 a §:n mukaan erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta järjestävälle yliopistolle korvataan valtion varoista koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen korvaus perustuu koulutuksen suorittaneiden lääkäreiden ja hammaslääkäreiden lukumäärään ja koulutuksesta määrättyyn korvaukseen.

Terveydenhuoltolain 60 §:n 2 momentin mukaan, jos yliopisto käyttää lääkärin tai hammaslääkärin erikoistumiskoulutukseen muuta terveydenhuollon toimintayksikköä kuin yliopistollista sairaalaa, hyvinvointialueelle, valtion mielisairaalalle tai muulle terveydenhuoltolain 66 §:n 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä mainitulle palvelujen tuottajalle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yliopiston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuvista kustannuksista. Muista palvelujen tuottajista on säädetty lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen korvauksiin ja yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitukseen oikeutetuista palvelujen tuottajista annetussa asetuksessa (375/2022). Korvaus perustuu toteutuneisiin koulutuskuukausiin. Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvästä yhdeksän kuukauden kestoisesta terveyskeskuskoulutuksesta johtuvista kustannuksista suoritetaan valtion varoista korvaus vain, jos terveyskeskuskoulutuksessa on varmistettu kansanterveystyön sekä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon yhteistyön osaaminen. Terveyskeskuskoulutusta suorittavalle on nimettävä ohjaaja, jonka tulee olla palvelussuhteessa hyvinvointialueeseen ja jonka tulee varmistaa koulutuksen laatu ja kehittäminen.

Terveydenhuoltolain 60 § 3 momentin mukaan hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista. Lisäksi korvausta suoritetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettua Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämästä palvelusta, jota vaaditaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun koulutuksen ulkomailla, ammatinharjoittamisluvan saamiseksi mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tehtäviin tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseen. Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin palvelun kesto ylittää kuusi kuukautta, ellei Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään.

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksesta on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (56/2015). Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen voi suorittaa Helsingin, Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoissa.

Tampereen yliopistolle on annettu oikeus järjestää erikoishammaslääkärikoulutusta 1.1.2013 alkaen, jolloin myös Tampereen yliopistollista sairaalaa ylläpitävä kuntayhtymä on tullut erikoishammaslääkärikoulutuksesta maksettavan korvauksen piiriin. Kuukausikorvausta voidaan edelleen maksaa, mikäli tällaista yliopistollista sairaalaa käytetään muiden yliopistojen järjestämään ennen 1.1.2013 alkaneeseen erikoishammaslääkärikoulutukseen.

Jenni Kangas
Erityisasiantuntija

VN/9732/2026

Keskeiset ehdotukset

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta ja korvauksen maksamisen muista perusteista ja menettelyistä. Asetuksessa määritetään korvaussummat vuodelle 2026.

5 Pääasialliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Valtion vuoden 2026 talousarviossa momentilla 33.60.33 on varattu sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutuksista aiheutuviin kustannuksiin yhteensä 89 890 000 euroa. Koulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin varattu määräraha on pienempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli 108 000 000 euroa.

Terveydenhuoltolain 60 a §:n mukaisen rajatun lääkkeenmääräämisen erikoispätevyyteen johtavan koulutuksen korvaukseen saa käyttää enintään 400 000 euroa. Rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämän koulutuksen korvauksen suuruudesta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (terveydenhuoltolaki 66 §).

Määrärahaa saa käyttää enintään 1 000 000 euroa sosiaalihuoltolain (1301/2014) 60 a § ja 60 b § mukaisen valtion korvauksen maksamiseen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistolliseen erikoistumiskoulutukseen. Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistollisesta erikoistumiskoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta, maksamisen perusteista ja muista korvauksen hakemiseen ja maksamiseen liittyvistä menettelyistä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (sosiaalihuoltolaki 60 a §).

Määrärahaa saa käyttää enintään 9 960 000 euroa sosiaalihuoltolain 60 d §:n ja terveydenhuoltolain 60 b §:n nojalla sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoihin sisältyvän ammattitaitoa edistävän harjoittelun korvaukseen. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavan korvauksen suuruudesta sekä korvauksen maksamisen perusteista ja muista korvauksen hakemiseen ja maksamiseen liittyvistä menettelyistä säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (terveydenhuoltolaki 66 § ja sosiaalihuoltolaki 60 d §).

Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 78 530 000 euroa terveydenhuoltolain (1326/2010) 59, 59 a ja 60 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen.

Lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin on varattu näin ollen yhteensä enintään 78 530 000 euroa. Lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukselle varattu määräraha on pienempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli yhteensä 94 200 000 euroa. Määrärahasta on tarkoitus käyttää 51 130 000 euroa lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen korvausten maksamiseen hyvinvointialueelle, jossa on yliopistollinen sairaala ja HUS-yhtymälle, 24 300 000 euroa muille terveydenhuollon toimintayksiköille ja 3 100 000 euroa erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta antaville yliopistoille. Yliopistoille tarkoitettua korvausta ei ole pienennetty viime vuoteen verrattuna määrärahan leikkauksista huolimatta.

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen järjestäminen on 1.2.2015 lukien ollut yliopistojen lakisääteinen tehtävä. Yliopistot vastaavat erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen käytännön toteuttamisesta sekä koulutuksen sisältöön ja laatuun liittyvistä kysymyksistä. Näitä tehtäviä varten yliopistoille on osoitettava riittävät voimavarat. Vuonna 2025 yliopistoille maksettu korvaus oli 4000 euroa kutakin valmistunutta erikoislääkärinä ja erikoishammaslääkärinä kohden. Kuluvalle vuodelle yliopistoille maksettavaksi ehdotettava korvaus on 3 800 euroa.

Jenni Kangas
Erityisasiantuntija

VN/9732/2026

Valtion vuoden 2026 talousarviossa lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin varattua määrärahaa on alennettu edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2025 talousarviossa lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin oli varattu yhteensä 94 200 000 euroa. Koulutuskorvauksena vuonna 2026 ehdotetaan maksettavaksi 33 000 euroa kutakin tutkintoa ja valmistunutta erikoislääkäreitä ja erikoishammaslääkäreitä kohti. Korvauksen määrä laskee edellisen vuoden 2025 tasosta (40 000). Kuukausikorvauksen määrä vuonna 2026 olisi 700 euroa (vuonna 2025 820 euroa). Korvauksen määrät perustuvat valmistuneiden erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien määrän yhteenlaskettuun keskiarvoon.

6 Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Yliopistollisessa sairaalassa annettava koulutus. Pykälässä säädettäisiin yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavien korvausten suuruudesta.

Asetuksen 1 momentissa säädettäisiin lääkärin ja hammaslääkärin peruskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan korvauksen suuruudesta. Yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle suoritettava lääkäreiden ja hammaslääkäreiden peruskoulutuskorvaus perustuisi lääketieteen ja hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintojen ja uusien opiskelijoiden yhteenlasketun määrän keskiarvoon.

Koulutuskorvauksiin varattujen määrärahojen ja lääketieteellisten tiedekuntien sosiaali- ja terveysministeriölle vuosilta 2023–2025 ilmoittamien tutkintojen perusteella ja tarkoitukseen varatut määrärahat huomioon ottaen asetuksen 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun lääketieteen lisensiaatin ja hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon ja uusien opiskelijoiden määrän yhteenlasketusta keskiarvosta lasketun korvauksen suuruus olisi 33 000 euroa. Asetuksen 1 §:n 2 momentissa säädettäisiin korvauksen suuruudesta kutakin valmistunutta erikoislääkäreitä ja erikoishammaslääkäreitä kohden. Korvauksen suuruus olisi vastaavasti 33 000 euroa.

Pykälän 3 ja 4 momentissa tarkoitetun koulutuskuukausiin perustuvan korvauksen suuruus olisi 700 euroa koulutuskuukautta ja kutakin koulutuksessa ollutta lääkäriä ja hammaslääkäreitä kohden.

2 §. Muualla kuin yliopistollisessa sairaalassa annettava peruskoulutus. Pykälä koskee korvauksen suorittamista lääkärin ja hammaslääkärin peruskoulutuksesta niissä tapauksissa, joissa tätä koulutusta annetaan muussa terveydenhuollon toimintayksikössä kuin yliopistollisessa sairaalassa. Palvelujen tuottaja, yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue tai HUS-yhtymä ja yliopisto sopivat keskenään korvauksesta. Pykälän sääntely vastaa aikaisempaa asetusta.

3 §. Muualla kuin yliopistollisessa sairaalassa annettava erikoistumiskoulutus. Pykälässä säädettäisiin muissa korvaukseen oikeutetuissa terveydenhuollon toimintayksiköissä kuin yliopistollisissa sairaaloissa annettavasta erikoistumiskoulutuksesta suoritettavasta korvauksesta. Korvauksen suuruus olisi 700 euroa yliopiston hyväksymän koulutusohjelman mukaista koulutuskuukautta ja kutakin koulutuksessa ollutta lääkäriä ja hammaslääkäreitä kohden.

4 §. Muu korvattava koulutus. Pykälässä säädettäisiin hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja näihin rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan korvauksen suuruudesta. Korvauksen suuruudeksi ehdotetaan 700 euroa kuukaudessa kutakin koulutuksessa ollutta tai palvelua suorittanutta lääkäriä ja hammaslääkäreitä kohden.

Jenni Kangas
Erityisasiantuntija

VN/9732/2026

Hammaslääkäreiden syventävä käytännön harjoittelu tulee suorittaa palvelussuhteessa hyvinvointialueeseen tai HUS-yhtymään. Syventävän käytännön harjoittelun suorittaminen palvelussuhteessa hyvinvointialueeseen tai HUS-yhtymään varmistaa terveyskeskuksen ja hammaslääkärin toiminta-alueisiin tutustumisen, kokonaiskuvan saamisen potilaan hoidosta ja sen jatkuvuudesta, hoidon porrastuksesta ja hoitoa tukevista konsultaatiomahdollisuuksista sekä moniammatillisen tiimin johtamisesta.

Pykälässä säädettäisiin myös korvauksesta, johon hyvinvointialue tai HUS-yhtymä olisi oikeutettu niiden kustannusten johdosta, jotka aiheutuvat ulkomailla lääkärin tai hammaslääkärin perustutkinnon suorittaneiden EU- tai ETA-alueeseen kuulumattomien valtioiden kansalaisten sairaalassa tai terveyskeskuksessa suorittamasta koulutuksesta tai palvelusta. Korvausta suoritetaan palvelusta, jota mainitulta henkilöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun ammatinharjoittamisluvan tai -oikeuden saamiseksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 14 §:n 1 momentin perusteella.

Kyseistä korvausta ei terveydenhuoltolain 60 §:n 3 momentin perusteella kuitenkaan suoriteta siltä osin, kun palvelu ylittää kuusi kuukautta, jollei Lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua.

5 §. Yliopistoille suoritettava korvaus. Pykälässä säädettäisiin erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta järjestäville Helsingin, Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoille erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavien korvausten suuruudesta. Korvaus perustuisi valmistuneiden erikoislääkäreiden ja erikoishammaslääkäreiden yhteenlasketun määrän keskiarvoon.

Koulutuskorvauksiin varattujen määrärahojen ja lääketieteellisten tiedekuntien sosiaali- ja terveysministeriölle vuosilta 2023-2025 ilmoittamien valmistuneiden erikoislääkäreiden ja erikoishammaslääkäreiden perusteella ja tarkoitukseen varatut määrärahat huomioon ottaen asetuksen 5 §:ssä tarkoitetun valmistuneiden erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien yhteenlasketusta keskiarvosta lasketun korvauksen suuruus olisi 3 800 euroa kutakin valmistunutta erikoislääkäriä ja erikoishammaslääkäriä kohden.

Sosiaali- ja terveysministeriön kautta osoitettu rahoitus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen on tarkoitettu kokonaisuudessaan lisärahoitukseksi varsinaiseen toimintaan. Välilliset kustannukset yliopiston tulee kattaa omasta rahoitusosuudestaan.

6 §. Tutkintojen, uusien opiskelijoiden ja erikoistumiskoulutusten määrät. Pykälän mukaan tutkintojen ja 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen uusien opiskelijoiden sekä 1 §:n 2 momentissa ja 5 §:ssä tarkoitettujen valmistuneiden erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien yhteenlasketut määrät lasketaan keskiarvona niiltä kolmelta viimeiseltä vuodelta, joilta tiedot ovat saatavissa.

Asetuksen 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu lääketieteen lisensiaatin ja hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon ja uusien opiskelijoiden määrään perustuva korvaus lasketaan näin ollen siten, että mainittujen tutkintojen ja uusien opiskelijoiden aloituspaikkojen lukumäärät lasketaan kolmelta viimeiseltä kalenterivuodelta yhteen ja summa jaetaan kuudella. Vastaavasti asetuksen 1 §:n 2 momentissa ja 5 §:ssä tarkoitettu valmistuneiden erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien määrään perustuva korvaus lasketaan siten, että mainittujen suoritettujen koulutusten lukumäärät lasketaan kolmelta viimeiseltä kalenterivuodelta yhteen ja summa jaetaan kolmella.

7 §. Voimaantulo. Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 18 päivänä toukokuuta 2026. Asetusta sovellettaisiin vuodelta 2026 maksettaviin korvauksiin.